

22112256

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

FINNISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
FINNOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
FINÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 13 May 2011 (afternoon)
Vendredi 13 mai 2011 (après-midi)
Viernes 13 de mayo de 2011 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKSTI A

Eri päivärytmit sekoittavat pienen asunnon arkea

Sisustussuunnittelija antoi vinkkejä yhteiselön helpottamiseksi yksinössä.

Mitä tapahtuu, kun vuorotyötä tekevä ruokakaupan myyjä ja päivätyötä tekevä sähköinsinööriopiskelija asuvat yksinössä? ”Eri rytmien takia väsymys vaivaa. Ristiriitoja voi tulla, jos yöllä tai aamulla ei saa nukuttua”, Tuulia Himanen sanoo.

Helsingin Hermannissa asuva Himanen, 21, huomasi pienen asunnon haasteet, kun Kalle Villberg 26, muutti runsas vuosi sitten hänen 46 neliön yksioonsä. Parin kodissa on keittiön lisäksi yksi huone, jossa yhdistyvät makuu-, olo- ja työtila. Kun erillistä työhuonetta ei ole, keittiön pöytä muuttuu usein työpöydäksi. ”Se ei ole paras paikka opiskella, mutta muualla on hankala keskittyä”, Villberg toteaa.

Nyt tarvitaan ammattilaisen apua. Sisustussuunnittelija Anu Telivuo on tullut avuksi miettimään, kuinka sisustuksen avulla voisi helpottaa parin arkea. Ensimmäiseksi hän puuttuu työtila-asiaan. ”Työtila pitäisi rauhoittaa. Työpöydän voi siirtää olohuoneesta eteiseen, mutta on tärkeää muistaa kunnan työvalo”, Telivuo opastaa. Villberg ei vastusta ajatusta, mutta Himanen mielestä eteinen tuntuu ikävältä työpisteen paikalta rapusta kantautuvien äänien takia. Myös nukkumajärjestelyyn sisustussuunnittelijalla on ehdotus: sängyn edessä oleva kirjahylly on hänen mielestään liian iso kaluste pieneen tilaan. ”Se rikkoo tilan harmonian”, hän huomauttaa.

Yksinössä on aamuisin vaikea nukkua, kun avomies tekee lähtöä opiskelupaikalle tai töihin, sanoo iltavuoroja [– X –] Tuulia Himanen. Korvatulpat, silmälaput tai kuulokkeetkaan eivät auta Himasta, joka on kovin herkkäuninen. Vaikka kirjahylly ja verho muodostavat melkoisen muurin sängyn ja ”olohuoneen” väliin, television [– 6 –] välke kiusaa nukkujaa. Telivuolla on ratkaisuehdotus. Ääntä [– 7 –] verho poistaisi meluongelman ja vähentäisi välkettä. Pariskunta innostuu ideasta, ja Himanen suunnittelee jo verhokaupoille menoa.

Pienessä tilassa käytännöllisyys on tärkeää, sillä ”onnellisuus ei ole kiinni neliöistä vaan tilaratkaisuista”, Telivuo toteaa. Ääniä voidaan vaimentaa pehmeillä tekstiileillä sekä sisustuspaneelilla. Lattioille kannattaa valita pehmeitä materiaaleja. Sisustussuunnittelijan mukaan pikkuasuntojen tilaratkaisuissa toistuvat usein samantlaiset virheet. Huonekaluja sijoitetaan kulkuväylille, säilytystiloja ei hyödynnetä tehokkaasti ja tavaroiden monikäyttöisyys unohtuu. Huonekaluja pitäisi voida käyttää moniin tarkoituksiin, ja esimerkiksi kannellinen rahi tuo säilytystilaa ja lisää istumapaikkoja. Sitä voi käyttää myös sohvapöytänä. Pienessä asunnossa kalusteita on usein liikaa tai ne ovat huoneen kokoon nähden liian suuria, Anu Telivuo sanoo. ”Yksinkertainen on kaunista -ajattelu toimii tässäkin tapauksessa, kun se toteutetaan järkevästi. Turhat tavarat kiertoön!”

Anna Kopteff, *Helsingin Sanomat*, 25. lokakuuta 2009

TEKSTI B

Rolumni Katja Ståhl, espoolainen toimittaja ja median monitoiminainen

Laittakaa nuoret johonkin

Kävelin iltalenkillä koirien kanssa kylällä. Leikkikentällä hengaili ryhmä nuoria, mopoikäisiä. Oli tyttöä ja poikaa, jokunen tupakka kärysi, satunnainen kirosana lennähti ilmoille. Kun paikalta lähdettiin mopedilla, se tehtiin täysillä. Pikkuisenhan se ääni tietysti kävi korvaan, ja koira vähän säikähti. Hemmetin nuoriso. Sitten muistin, että olen itse ollut ihan samanlainen.

Törmäsin lenkillä muihin aikuisiin, jotka olivat jo lähes poikkeuksetta menettäneet hermonsä nuorisjoukkoon. Nuorille oli jo käyty sanomassa tiukasti, että menkää pois ja olkaa hiljaa. En kommentoinut mitään. En nimittäin tiennyt, mihin nuoret sitten pitäisi laittaa. Metsäänkö?

Aloin pohtia asiaa: missä nuoret saisivat olla keskenään, kun eivät ainakaan ulkona? Nuorisotiloissa tietysti. Mutta meidän kylällä ei ole nuorisotilaa. Noh, sellainen pitää perustaa! Keksinkin paikankin. Erääseen vanhaan taloon jäi urheiluliikkeen jäljiltä tyhjä tila. Minähän perustan sinne nuorisotilan, joo! Siellä saa istuskella ja jutella, luukuttaa musiikkia, piirtää, kirjoittaa, katsella tv:tä ja surffata netissä. Itse olisin siellä pääjehuna ja suurena hyvän tekijänä. Sitten realismi palaa elämäni. Siihenhän tarvittaisiin jokin lupa. Ja jos kaupunki rahoittaa, menee ikuisuus ennen kuin mammona on kourassa. Nuorisotiloissa pitänee myös olla nuorisotyöntekijä ja sehän minä en ole. Sellaisen palkkaaminen vaatii rahaa ja osaamista. Kumpakaan ei ole. Uskoisin, että nuorisotilalle on myös asetettu säädökset, joiden mukaan tila on rakennettava tai peruskorjattava. Mitä jos saisin ulkopuolisen rahoituksen ja vapaaehtoisen työläisen? Sehän olisi kiva. Mutta uskaltaisiko kukaan päästää lastaan sinne, kun viitekehukset eivät olisi direktiivien mukaiset?

On muuten aika jännää, miten lapsille ja aikuisille on yleensä kokoontumispaikka joka kylässä, mutta nuorille ei läheskään. Olen nähnyt nuorten yrittävän kerääntyä kahvioon – ulos täältä vetelehtimästä. Kirjastoon – menkääs nyt siitä meluamasta. Leikkikentälle – tämä on lapsille, mitä te täällä riehutte. Aikuisten tilanne on ihana. Aikuisethan voivat aina kerääntyä baariin tuopin äärelle. Lapsetkin voivat kekkaloida leikkikentälle ihan koska vain. Nuoret saavat mennä joka päivä kouluun ja sen jälkeen on hyvä olla harrastus.

Jaa, mutta hei! Mitä jos käyttäisin markkinointimiesten keksimää menetelmää hyväkseni? Joku [– 18 –] rahoituksen niin, että yhteistyökumppanit olisivat tyytyväisiä. Saisimme tilat ja sinne kaikkea hyödyllistä ja kivaa. Olisi lämmintä ja sisälläkin saisi huutaa ja nauraa ääneen, ketään [– 19 –]. Sitten, vaikkapa kerran tunnissa kovaäänisistä [– 20 –] iloinen mainoslause tähän malliin: ”Hei, täällä Lasse Espoon Kumipallo Oy:stä. Me Kumipallossa päätimme tarjota teille nuorille tämän tilan. Joten nuori: kun hankit kumipallon, hankithan sen meiltä!” Ai, mutta eihän se käy. Laki kieltää nuorille mainostamisen. Voi voi. Pitäkö ne nuoret sittenkin laittaa sinne metsään?

Katja Ståhl, *eemail*, heinäkuu 2009

TEKSTI C

Hyvin erikoisia ihmisiä

Ei hän sille mitään mahtanut. Sellainen Inka oli ollut melkein syntymästään saakka. Siitä saakka ainakin, kun hän oli oppinut kävelemään. Jos Inka oikein innostui tai ilahtui, hänen nilkkansa alkoivat oieta ja kinnerjänteensä venyä kuin balettitanssijalla. Yhä suuremmiksi ojentuivat hänen tukevahkot säärensä ja niin hän kohosi varpailleen, ihan tahtomattaan. Mutta pian, kas!

5 varpaat irtosivat lattiasta, ja niin Inka oli ilmassa, ihan irrallaan. Ei hän yleensä kovin korkealle kohonnut, ehkäpä vain viiden tai kymmenen sentin verran. Eikä se koskaan kestänyt kauan, korkeintaan minuutin tai pari.

Mutta mitä iloisemmaksi Inka tuli, sitä korkeammalle hän kohosi. Niin että pari kertaa hänen päälakensa oli kolahtanut kattoon. Olihan se tavatonta kuitenkin. Hänelle leijaileminen ei ollut

10 ongelma, muille vain. Kukaan toinen hänen tuntemansa ihminen ei noussut koskaan senttiäkään, ei sekunnin murto-osaksikaan. Hänen isosisarensa ja pikkuveljensä ja pikkusisarensa eivät milloinkaan leijailleet, puhumattakaan hänen vanhemmistaan. Heitä hävetti hänen puolestaan, jos joku vieras sattui huomaamaan hänen leijumisensa. – Käyttäydy ihmisiksi! hänen äitinsä sanoi silloin. Se auttoi. Kun Inkaa toruttiin, hän ei tietenkään enää ollut niin iloinen ja silloin

15 hän tömähti takaisin lattialle. – Kuin perunasäkki, sanoi hänen isoveljensä ilkeästi. Ja joskus hän sanoi: – Sinut pitäisi naulata jaloista lattiaan, niin totisesti pitäisi. Neljän tuuman nauloilla. – Yritä nyt olla kunnolla, Inkan äiti sanoi joka aamu, kun hän lähti kouluun, ja aina, kun he menivät kylään tai ostoksille.

Mutta se ei ollut asia, jota voi ihmeemmin yrittää. Se vain tapahtui, jos tapahtui. Ja sitten toisaalta

20 oli sangen mukavaa leijaillla. Se oli kuin uimista tai kuin uni keskellä päivää. Ja itse asiassa kun hän oli aika tuhti tyttö ikäisekseen, ei mikään keijukainen. Siksi oli vielä ihmeellisempää, että hän saattoi nousta niin helposti ilmaan.

Kerran vappuna hänen pikkuveljensä sai suuren punaisen ilmapallon. Mutta parvekkeella se karkasi hänen kädestään ja nousi naapurin parvekkeen kattoon. Silloin hänen veljensä ja sisarensa sanoivat: – Inka, nyt sinulla on tilaisuutesi. Nousepas nyt ilmaan ja hae pikkuveljen ilmapallo. Mutta ei hän kyennyt siihen. He kertoivat hänelle vitsejä, jotta hän tulisi iloiseksi. Inka nauroi mutta ei kohonnut ilmaan. Hän selitti, että vitsit ja nauru eivät auttaneet. Se vaati toisenlaista hauskaa, hän sanoi, sellaista että rinnassa on kuin taivas. – Se tekee ihmisen kevyeksi, hän sanoi. – Mutta ei siitä mitään hyötyä ole, sisaret ja veljet sanoivat.

Tuuli yltyi ja puhalsi pikkuveljen punaisen ilmapallon kauas kaupungin ylle, vaahtoavan joen tuolle puolen, korkeammalle kuin kirkon tähtiset kupolit. Pallo seurasi kevään kurkien retkeä ja katosi pohjoiseen lintujen mukana. Inka ajatteli, että sille koitti vapauden päivä. Kenties hänkin nyt voisi nousta ja lähteä sen perään? Mutta pikkuveli alkoi itkeä, ja silloin Inka tunsu itsensä syylliseksi ja raskaaksi kuin hänellä olisi graniittikengät.

Ja kyllä Inkan kengät painoivatkin, [– 30 –] aina hänelle ostettiin vain paksuja ja tukevia kävelykenkiä. Totta kai hän olisi halunnut samanlaiset sirot ja kiiltävät remmikengät kuin äiti oli ostanut isollesiskolle ja pikkusiskolle. Mutta Inkalle ne eivät sopineet, [– 31 –] äiti arveli. Silloin hän ehkä leijailisi kahta kauheammin. – Kyllä se menee ohi, [– 32 –] kasvat, hänen isänsä lohdutti. – Se on vain jokin harvinaisempi lastentauti. Ehkä se on vesirokon jälkitauti,

40 niin minä luulen.

Leena Krohn, *Mitä puut tekevät elokuussa* (2000)

TEKSTI D

Your Move -liikuntakampanja

on suunniteltu 13–19-vuotiaille. Tavoitteena on lisätä nuorten liikkumista ja edistää uudenlaisen nuorten liikuntakulttuurin kehittymistä. Your Move kannustaa nuoria liikkumaan omalla, yksilöllisellä tavallaan: oleellista ei ole se, miten liikkuu, vaan se, että liikkuu.

Ensi kesän Your Move -tapahtumassa pääset tutustumaan valtavaan määrään eri lajeja. Liikkumisen lisäksi voit hengaila, nauttia kesästä sekä tavata nuoria kaikkialta Suomesta. Viisi päivää, kymmeniä lajeja, mahtavia bändejä, tuhansia nuoria, aurinkoa ja liikuntaa: tätä et halua missata!

Your Move -kampanja huipentuu kesän suur tapahtumaan, mutta sitä ennen sinä ja kaverisi voitte itse toteuttaa oman liikuntatapahtuman koulussa, urheiluseurassa tai nuorisotilalla. Kokoa kavereistasi innokas porukka suunnittelemaan ja toteuttamaan tapahtumaa. Tärkeää on, että kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat järjestämiseen ja saavat oman vastualueensa. Ryhmä tarvitsee aikuisen yhteyshenkilöksi. Yhteyshenkilö voi olla vaikkapa koulunne opettaja, valmentaja tai nuorisotilan nuoriso-ohjaaja.

Tapahtumassa olennaista on, että se edistää liikkumista. Tapahtuman järjestäjien ja tapahtuman osallistujien tulee olla 13–19-vuotiaita. Tapahtuman kesto ei ole rajoitettu eli voitte järjestää tapahtuman, joka kestää yhden päivän, toistuu joka viikko tiettyinä päivinä tai jotain ihan muuta. Keksikää uusia ideoita ja tuunatkaa vanhoja! Teillä on nyt mahdollisuus toteuttaa liikuntatapahtuma, jollaiseen olette aina halunneet osallistua! Kaikille tapahtuman järjestäville ryhmille toimitetaan tilauksesta Your Move -julisteita ja ilmapalloja tapahtuman markkinointia varten.

Pyytäkää koulun tai urheiluseuran aikuinen toimittamaan tilaus Moverista osoitteeseen tapahtumat@nuorisuomi.fi. Moveri on 20–29-vuotias nuori aikuinen, joka kouluttaa tapahtuman järjestämisestä sekä tukee teitä tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa. Moveri on mukana myös itse tapahtumassa. Moveri on koululle tai urheiluseuralle maksuton.

Koulut ja urheiluseurat voivat tilata myös Järkkää tapahtuma! -koulutuksen. Koulutuksen kesto on 3 tuntia, ja se antaa valmiuksia erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Tavoitteena on, että koulutuksen jälkeen nuoret järjestävät itse yhdessä aikuisen kanssa suunnitellun tapahtuman. Koulutuksen hinta on 0 euroa. Maksettavaksi jäävät vain kouluttajan matkakulut. Koulutuksen voi tilata lähimmästä liikunnan aluejärjestöstä. Koulutuksen jälkeen nuorisotilalla järjestettävien tapahtumien tueksi on mahdollista hakea liikuntavälinepakettia: salibandy-, pallo-, pesis- kuntopyrkkeily-, keilaus- lippurugby- ja sulkapallo-, pihaväline- tai sali- ja puistogolfsettiä. Välinepaketin hakemus tulee jättää noin 2 kuukautta ennen tapahtumaa.

Tukea saaneita tapahtumia järjestävät ja koulutuksen käyneet nuoret pitävät blogia yourmove.fi -sivustolla. Blogissa kerrotaan, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä, tapahtuman suunnittelun etenemisestä sekä siitä, miten tapahtuma onnistui. Joka kuukausi valitaan kuukauden blogi, joka saa palkinnoksi 300 euroa. Palkinto on tarkoitettu tueksi tapahtuman toteutukseen tai liikuntavälineiden hankkimiseen koululle tai urheiluseuralle. Blogia kirjoittamaan kannattaa valita 2–3 kolme nuorta, joista joku tai ryhmän tukena toimiva aikuinen ilmoittaa sähköpostitse osoitteeseen tapahtumat@nuorisuomi.fi blogia pitävien nuorten nimet ja sähköpostiosoitteet, tapahtuman nimen ja ajankohdan sekä kahden lauseen kuvauksen tapahtuman sisällöstä.

<http://www.yourmove.fi/yourmove>